

SIMBIOZA
ŠOLA

OSNOVNA ŠOLA KAJETANA KOVIČA RADENCI, RADGONSKA CESTA 10, 9252 RADENCI

Telefon: 02 566 96 50

Fax.: 02 566 96 53

E-pošta: pp@os-radenci.si

Matična št.: 5082919

DŠ: 57189684

www.os-radenci.si

32. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

KULTURA IN TURIZEM

»KA JE TAN?«

Turistična naloga

Avtorji naloge:

Chiara Nidorfer, 9. b
Andromeda Gabor, 9. b
Nina Klemenčič, 8. a
Enja Ritonja, 8. b
Kaja Rihtarič, 8. b
Iva Štefanec, 8. b
Katarina Rantaša, 8. b
Nejc Fifolt, 7. a
Gal Lipič Stanek, 7. a
Eva Tompa, 6. a
Brina Velnar, 6. a
Nino Klemenčič, 6. a

Mentorji:

Simon Belec, prof. zgo. in geo.
Mojca Karnet, prof. slov.
Renata Sporn, prof. lik. ped.
Zdenka Šiplič, učiteljica slov. in nem.

Radenci, januar 2018

ZAHVALA

Za pomoč pri izdelavi turistične naloge se zahvaljujemo učiteljem in sošolcem, ki so nam kakorkoli pomagali in nas spodbujali, da smo uspešno raziskali možnosti razvoja turizma v Radencih in okolici.

KAZALO

1 UVOD	5
1.1 SMERNICE ZA SODELOVANJE NA FESTIVALU TURIZMU POMAGA LASTNA	5
1.1.1 Geografski oris kraja	5
1.1.2 Zgodovinski oris kraja	6
1.2 PREDSTAVITEV POMEMBNIH OSEBNOSTI/KULTURNIKOV/UMETNIKOV NAŠEGA KRAJA	7
1.2.1 Kajetan Kovič.....	8
1.2.2 Ljudmila Poljanec.....	9
1.2.3 Dr. Josip Freuensfeld.....	12
1.2.4 Leopold Stanek.....	13
1.2.5 Jakob Missia.....	14
1.3 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE.....	15
1.4 UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI IZDELAVI NALOGE IN OPREDELITEV VIROV, UPORABLJENIH V TURISTIČNI NALOGI	15
2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	16
2.1 RAZČLENITEV PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	16
2.1.1 Ključne informacije o turističnem proizvodu.....	16
2.1.3 Potek aktivnosti	16
3 TRŽENJE PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	22
4 PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA	23
5 ZAKLJUČEK	23
6 LITERATURA IN VIRI	24

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE

Šola: Osnovna šola Kajetana Koviča Radenci, Radgonska cesta 10, 9252 Radenci
Tel. št.: 02 / 566-96-50 – tajništvo, e-pošta: pp@os-radenci.si

Naslov turistične naloge:

»KA JE TAN?«

AVTORJI TURISTIČNE NALOGE: Chiara Nidorfer, 9. b, Andromeda Gabor, 9. b; Nina Klemenčič, 8. a, Enja Ritonja, 8. b, Kaja Rihtarič, 8. b, Iva Štefanec, 8. b, Katarina Rantaša, 8. b; Nejc Fifolt, 7. a, Gal Lipič Stanek, 7. a; Eva Tompa, 6. a, Brina Velnar, 6. a.

MENTORJI: Simon Belec, prof. zgo. in geo., Mojca Karnet, prof. slov., Zdenka Šiplič, učiteljica slov. in nem, Renata Sporn, prof. lik. ped.

V okolici Radencev, v bližnjih vaseh in na sosednjih gričih, so luč sveta zagledali mnogi znameniti rojaki – literati in kulturniki, ki so bili v teh krajih rojeni ali so tu nekaj časa živeli in skrbeli za obstoj slovenskega jezika, vzbujanje narodne zavesti in širjenje srčne kulture in narodne omike vseh Slovencev: Kajetan Kovič (Hrastje Mota), Jakob Missia (Hrastje Mota), Ljudmila Poljanec - Nataša (Kapelški Vrh), Josip Freuensfeld - Radinski (Radenski Vrh) in Leopold Stanek (Boračeva). Njihove rojstne hiše, domačije ali spominske plošče povezuje 13-km dolga nezahtevna pot kulturne dediščine, ki vodi mimo reke Mure, slatinskih vrelecev, vinorodnih gričev in zdraviliškega kraja Radenci. Pri oblikovanju turistične naloge z naslovom »KA JE TAN?« nas je vodila misel, da združimo kulturo in pohodništvo v enoten dogodek, kar je tudi rdeča nit letošnjega festivala Turizmu pomaga lastna glava, saj občina Radenci ponuja marsikatero znamenitost, kulturno dediščino, ljudsko izročilo in bogato kulturo ustvarjalnost, skrito med brbotajočimi vreli, vinskimi goricami, rodovitnimi polji in v čarobnost ujeto reko Muro. Naša šola se je v preteklem šolskem letu (2016/2017) preimenovala v Osnovno šolo Kajetana Koviča Radenci, ki je v naših krajih pustil velik pečat s svojim življenjem in ustvarjanjem. Ob Koviču smo v pohod po literarni poti vpletli tudi druge, malo pozabljene literarne ustvarjalce, in vse skupaj povezali v snop kulturnih, etnoloških, zgodovinski in drugih zanimivosti občine Radenci.

KLJUČNE BESEDE: pohod, literarna pot, Kajetan Kovič, Ljudmila Polanec, Josip Freuensfeld, Jakob Missia, Leopold Stanek, kultura.

1 UVOD

Dandanes živimo v izjemno hitrem tempu življenja, zmanjkuje nam časa za aktivnosti in nova spoznanja, ki bi nas bogatila, kar se potem tudi hitro odraža na našem počutju in zdravju. Zato je pomembno, da ponudimo aktivne in strnjene oblike doživetij, ki privlačijo s svojo atraktivnostjo, nas fizično okrepijo in duhovno obogatijo.

Odločili smo se, da bomo organizirali dogodek, ki bo povezal zdrav način življenja z znamenitostmi naše občine s poudarkom na literarnih ustvarjalcih, ki so povezani z našimi kraji. Ponudba zgolj fizične aktivnosti v obliki pohoda je v današnjem času premalo, saj nekdo, ki pride v nek kraj, želi izkušnjo novega spoznanja; le-te bogatijo in so iztočnica za ponoven obisk kraja v prihodnosti.

Za takšno obliko aktivnosti smo se odločili zato, ker se danes vse več ljudi zaveda pomena zdravega načina življenja in ker v naši občini, kjer ima turistična ponudba dolgoletno tradicijo, takšnih aktivnosti ni v izobilju.

Našemu turističnemu produktu smo dali naslov »Ka je tan?«, kar v domačem govoru v naših krajih pomeni »Kaj je tam?« Zakaj takšen naslov? V prvi vrsti se ob vprašanju, ki si ga turist postavi, skuša najti čim bogatejša zakladnica odgovorov v obliki aktivnosti in zanimivosti v naših krajih, prav tako pa smo se malo poigrali z besedami in če preberemo »Ka je tan?« skupaj dobimo ime Kajetan. Tega imena pa verjetno ni potrebno posebej predstavljati, saj vsak otrok pozna Mačka Murija, Zlato ladjo ... To je ime literarnega ustvarjalca, po katerem se imenuje naša šola. Ob Kajetanu Koviču smo poizkušali predstaviti tudi nekoliko pozabljene literarne ustvarjalce, med njimi Ljudmilo Polanec, Josipa Freuensfelda, Jakoba Missia in Leopolda Staneka ter ob teh spoznati zgodovinske, kulturne in etnološke posebnosti naših krajev.

Literarni pohod je namenjen turistom, ki se zavedajo pomena telesne aktivnosti in želijo ob tem doživeti bogato izkustvo novih spoznanj.

Vas zanima »ka je tan?«

1.1 SMERNICE ZA SODELOVANJE NA FESTIVALU TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

1.1.1 Geografski oris kraja

Radenci ležijo na severovzhodu Slovenije, natančno med Gornjo Radgono in Mursko Soboto. Radenci imajo približno 5500 prebivalcev, ki bivajo v 22 naseljih. Po geografski regionalizaciji sodijo Radenci v Mursko ravan, ki je ravninska obmejna pokrajina, obdana z vinorodnim gričevjem: na severu Goričko, na zahodu in jugu Slovenske gorice in na vzhodu Lendavske gorice. Na severozahodu meji z Avstrijo, na vzhodu z Madžarsko in na jugu s

Hrvaško. Reka Mura, ki teče po Murski ravni od severozahoda proti jugovzhodu, jo deli na dva neenaka dela: na levi, obsežnejši strani, ležita pokrajini Ravensko in Dolinsko, na desni strani pa Apaško in Mursko polje. Radenci ležijo na mladopleistocenski terasi. Uvrščamo jih v Zgornje Mursko polje, ob robu Kapelskih goric, in ležijo med Gornjo Radgono in naseljem Hrastje Mota. Del območja radenske občine spada v gričevnat svet Slovenskih goric. (Perko...[et al.], 1998, 565). Na tem območju prevladuje zmerno celinsko podnebje, s povprečno letno temperaturo 9, 2 C, s povprečno januarско -2, 4 C in povprečno julijsko 19, 2 C. Letna količina padavin je med najnižjimi v Sloveniji in znaša okrog 900 mm. Največ padavin je poleti, z viškom julija; najmanj pozimi, z nižkom januarja. (Perko...[et al.], 1998, 567)

1.1.2 Zgodovinski oris kraja

Radenci so bili pred odkritjem vrelcev mineralne vode malo pomembno naselje v severozahodnem delu Murskega polja; tako je zgodovinski razvoj Radencev tesno povezan z izkoriščanjem mineralne vode in zdravilišča. O njegovi najzgodnejši poselitvi nam pričata le kamnita sekira iz Mirove gramoznice in domnevna rimska gomila v smeri proti Kapeli. Intenzivnejšo kolonizacijo Pomurja in Murskega polja lahko zasledimo ponovno v 12. in v prvi polovici 13. Stoletja. (Fujs, 2004, str. 24)

Kraj se prvič omenja v 15. stoletju, prvič se vas imenuje leta 1436 Radein, leta 1445 Radusch, leta 1475 pa »das dorf zu Radein«. Leta 1445 so Radencih šteli 15 hiš. Radenci so zasloveli predvsem po mineralni vodi. Za zgodovinski razvoj Radencev je pomembno leto 1833, ko se je Karl Henn, štajerski Nmec, po končanem študiju medicine odpravil na potovanje iz Gradca v Ljutomer. Po besedah voznika, da bo slabo vreme, kar bi naj napovedovalo močno šumenje, je Henn ugotovil, da gre za izvir mineralne vode, ki se je z močnim pritiskom in pomešana s plinom izlivala na zamočvirjeno zemeljsko površje. Leta 1865 se je Henn odločil, da odkupi zemljišče in sam zajame vrelec. (Fujs, 2004, str. 24) Zelo pomemben dogodek v Radencih se je odvijal 19. junija 1870, tako imenovani »kapelski tabor«, ki je vseboval 6 resolucij, s poudarkom na idejah Zedinjene Slovenije. Dandanes, 19. Junija, v občini Radenci praznujejo kot spomin na tabor občinski praznik. V eni izmed resolucij so zahtevali tudi izgradnjo železniške proge skozi kraj, (Rajšp, 1981, str. 40) ki je bila izgrajena leta 1890 in je zelo vplivala na razvoj kraja. Še prej, leta 1885, so Radenci dobili poštni in brzojavni urad. (Kovič, 2001, str. 42)

Po osvoboditvi je zdravilišče na podlagi zakona o nacionalizaciji prešlo v družbeno last, prav tako tudi vsi vreli mineralne vode v bližnji okolici. (Šömen, 1982, str. 33) Obratovanje vrelcev in zdravilišča je steklo kmalu po vojni, vendar je bilo zaradi uničene infrastrukture precej moteno. Kljub temu je bila radenska še vedno najbolj popularna mineralna voda in prodaja je iz leta v leto rasla. Resnični razvoj Radenske in z njo povezanega turističnega razvoja, ki je na nek način nakazoval podobo današnjega razvoja, se je zgodil v šestdesetih letih dvajsetega stoletja. (Fujs, 2004, 26).

Zelo pomemben mejnik v zgodovini Radencev je ustanovitev občine Radenci, in sicer leta 1994, ko so se Radenci z okolico odcepili od občine Gornja Radgona.

1. 2 PREDSTAVITEV POMEMBNIH OSEBNOSTI/KULTURNIKOV/UMETNIKOV NAŠEGA KRAJA

Kdo so pomembne osebnosti naše občine? Naši rojaki, vsi na nek čisto določen ali poseben način povezani z Radenci, kjer se je v preteklih stoletjih ustavila noga prenekaterih znamenitih ljudi, ki so bili v teh krajih rojeni ali so tu nekaj časa živeli in delovali na različnih področjih.

V bližnjih vaseh in hribih so luč sveta zagledali mnogi znameniti rojaki – leta 1838 tudi duhovnik dr. Jakob Missia, prvi kardinal slovenskega rodu, rojen v Hrastju Moti, kjer si na hiši št. 35 lahko pogledamo njemu posvečeno spominsko ploščo.

Leta 1861 pa se je v Rádinskem Vrhu pri Kapeli rodil pesnik in mladinski pisatelj – Josip Freuensfeld Rádinski, sin učitelja na Kapeli in gospodinje, ki je imela v Radenskem Vrhu hišo in posestvo, vendar se je družina kmalu preselila v Vržej.

Na Kapeli pa je precej časa živela in poučevala ena najpomembnejših slovenskih pesnic pred 1. svetovno vojno – Ljudmila Poljanec - Nataša, bolj znana kot avtorica ponarodelih pesmi Tam na vrtni gredi in Ko so fantje proti vasi šli.

Leta 1908 je bil v Boračevi rojen Leopold Stanek, še en pesnik in avtor publicistične in pripovedne proze, zlasti knjižnih, gledaliških ter strokovnih člankov.

Zagotovo pa ni nikogar, ki še ni slišal za ime Kajetan Kovič, za enega največjih sodobnih slovenskih pesnikov in pisateljev, ki je svoje otroštvo preživel v Hrastju Moti in postal častni član Občine Radenci.

Danes ponosni in z občudovanjem zremo v njihove podobe in stvaritve, vso dediščino, ki so jo in jo bodo zapustili vsem nam, da ohranimo blag spomin nanjo, živimo z njo in tudi za njó.

1.2.1 Kajetan Kovič

*»Rad sem živel in rad živim
v vsakem trenutku življenja.«
(Kajetan Kovič)*

Kajetan Kovič se je rodil 21. oktobra 1931 v Mariboru v učiteljski družini. Otroška leta je preživel v Poljčanah, kjer je končal prve tri razrede osnovne šole. Ko je obiskoval četrti razred, se je družina zaradi vojne preselila v Hrastje Moto pri Radencih. Tam je spoznal kmečko življenje in tegobe vojnega časa, hkrati pa se mu je pokrajina ob Muri močno vtisnila v spomin. Številne njegove pesmi oživljajo prav podobe narave ob reki Muri. V tem času je obiskoval šolo v Vučji vasi, Gornji Radgoni in Mariboru. Po vojni se je s starši preselil v Slatino Radenci in nadaljeval s šolanjem v Mariboru. Obiskoval je klasično gimnazijo v Mariboru, kjer je leta 1950 maturiral. Nato se je vpisal na študij primerjalne književnosti na ljubljanski Filozofski fakulteti. Diplomiral je leta 1956.

V času šolanja je sklenil, da bo postal pesnik in to je tudi postal. Ker se tako ni mogel preživljati, se je zaposlil kot novinar pri Ljubljanskem dnevniku. Do upokojitve je delal kot urednik, bil pa je tudi glavni urednik pri Državni založbi Slovenije. Leta 1995 pa je postal redni član SAZU.

Pisal je za mladino ter odrasle.

ZA MLADE: PESNIŠKE ZBIRKE: Franca izpod klanca (1963), Zlata ladja (1976) ...
PRIPOVEDNA DELA: Moj prijatelj Piki Jakob (1972), Maček Muri (1975) ...

ZA ODRASLE: PESNIŠKE ZBIRKE: Pesmi štirih (1953), Labrador (1976) ...
PRIPOVEDNA DELA: Iskanje Katarine (1987), Pot v Trento (1994) ...

V svojem otroštvu je rad prebiral pravljice, ki so bile nesmrtni. Globoko v spomin pa se mu je vtisnila tudi reka Mura, v kateri se je velikokrat kopal v otroštvu.

ZANIMIVOSTI: Za njegovi najbolj znani deli: Maček Muri in Moj prijatelj Piki Jakob sta presegli okoli 100 tisoč izvodov. Kajetan ni maral psov, saj ga je v otroštvu pes ugriznil v lice. Je prejemnik številnih nagrad, ki so si sledile ena za drugo. Seveda pa je tudi bil časn občan Občine Radenci.

Fotografija št. 1: Kajetan Kovič

Med letoma 1961 in 1962 se je kot štipendist Prešernovega sklada študijsko zadrževal v Parizu. Leta 1966 se je udeležil seminarja češkega jezika in književnosti na univerzi v Pragi. V času študija je sodeloval pri literarni reviji Beseda in nastopal na literarnih večerih. Toda ker se s pisateljevanjem ni mogel preživljati, se je po končanem študiju zaposlil kot novinar pri Ljubljanskem dnevniku in Ljudski pravici. Po odsluženem vojaškem roku v Valjevu in Kraljevu v Srbiji pa je leta 1958 postal urednik za leposlovje pri Državni založbi Slovenije, kjer je od leta 1985 delal kot glavni urednik vse do upokojitve leta 1992. 1991 je postal dopisni (izredni), 1995 pa redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU); med leti 1996 do 2002 je bil tudi tajnik njenega razreda za umetnosti. Bil je član Društva slovenskih pisateljev in izredni član Društva madžarskih pisateljev. Udeležil se je tudi pisateljskih srečanj v različnih evropskih državah (Nizozemska, Avstrija, Francija ...). Bil je dobitnik številnih domačih in tujih literarnih nagrad. Trikrat je dobil Levstikovo nagrado (1963, 1985, za življenjsko delo 2001), nagrado Prešernovega sklada (1967), Sovretovo nagrado (1972); leta 1978 je dobil Prešernovo nagrado, 1993 Jenkovo nagrado, 2007 tudi Zlatnik poezije. (https://sl.wikipedia.org/wiki/Kajetan_Kovi%C4%8D)

1.2.2 Ljudmila Poljanec

Pesnica Ljudmila Poljanec se je rodila 6. julija 1874 v Brežicah kot hči učitelja in gospodinje. Imela je štiri brate in sestre. Po zgodnji smrti očeta se je njena mati, vdova s petimi otroki, preselila na posestvo na Kapeli pri Radencih (Zato je pisala pesmi o Slovenskih goricah in Prekmurju, kamor je segal razgled z njenega doma.).

Ljudmila je prišla tako kot štiriletna na Kapelo, kjer je potem obiskovala ljudsko šolo in že tedaj napisala nekaj pesmic. Ta šola pa ni mogla potešiti njene želje po znanju, zato je nadaljevala šolanje v dekliški šoli v

Fotografija št. 2: Ljudmila Poljanec

Gornji Radgoni (1887–1888). Toda mati jo je namenila domačemu gospodinjstvu, ki ga je Ljudmila vodila le do svojega 19. leta, saj jo je vroča želja po znanju privedla k šolskim sestram v Maribor, kjer je bivala v samostanu in obiskovala tamkajšnje učiteljišče (1894–1896). Želela je celo postati šolska sestra, vendar je bila razočarana, saj si je življenje v samostanu predstavljala čisto drugače. Naslednji dve leti je obiskovala državno učiteljišče v Ljubljani, kjer je l. 1898 maturirala. Potem je še eno leto ostala v Ljubljani kot učiteljica v Marijanišču. V teh treh letih jo je učil, vzpodbujal ter literarno vplival nanjo France Lampe (urednik revije Dom in svet). Med leti 1899 in 1920 je poučevala na Kapeli pri Radencih. Ker se je pripravljala na licejski izpit, je med leti 1908–11 kot izredna slušateljica poslušala slavistiko, germanistiko in pedagogiko na dunajski univerzi. Čeprav je študirala na lastne

stroške, študija ni dokončala, ker ji je deželni svet ukinil dopust in bi bila morala pustiti službo. Leta 1920 je opravila v Mariboru izpit za meščansko šolo in bila še isto leto nameščena na dekliško-meščanski šoli, kjer je z veliko ljubeznijo odkrivala učenkam lepote literature, ki jo je zanimala vse življenje.

V Mariboru je od l. 1927 živela kot upokojenka, vključena v mariborsko kulturno življenje. Kmalu, l. 1942 (med 2. svetovno vojno), pa se je zopet odselila na svoje posestvo na Kapeli, kjer so jo domači orožniki, njeni bivši učenci, zaščitili pred transportom v Nemčijo. Na Kapeli je ostala tudi po osvoboditvi, vse do smrti – sama, tesno povezana z življenjem, delom in težavami tamkajšnjih kmetov, a daleč od mestnega kulturnega dogajanja. Dneve si je zapolnjevala z branjem in ročnim delom.

Po pripovedovanju starejših občanov Kapelskega Vrha je znano, da L. Poljanec ni bila nikoli poročena, pa tudi otrok ni imela. Z Antonom Aškercem, ki je pogosto ocenjeval njene pesmi, nista bila samo prijatelja, saj jo je v prvih letih njunega prijateljevanja celo zasnuvil, vendar je kasneje spoznal, da je za to prestar. Ko pa je zbolela (bila je šibka na pljučih), zanjo ni hotel več slišati. Razočaranje v ljubezni je doživela tudi z generalom Lojzetom, ki je padel v 1. svetovni vojni (1914–1918). Takrat je baje prisegla, da se ne bo nikoli poročila, čeprav je imela lepe priložnosti.

Vse do smrti je ohranila ostro, samostojno razsodnost, toplo zanimanje za naše gospodarsko, politično in kulturno življenje ter veliko ljubezni do ljudstva. Ljudmila Poljanec je po težki, dolgotrajni bolezni umrla 26. avgusta na družinskem posestvu na Kapeli (Na pokopališču na Kapeli pri Radencih je tudi pokopana.), kjer je še nekaj mesecev pred smrtjo izrekla poznan stavek Samo tisti človek je resnično umrl, ki je izgubil vero v človeštvo. »Ona te vere ni izgubila in samo nesrečna usoda je njeno temperamentno življenje vkovala v pretekle tesne čase, ko ne ona ne nobena druga slovenska žena še ni imela priložnosti, da bi se razvila kot pesnica, kot nam je to dano danes.« (Marja Boršnik, Naša žena, 1948)

Ljudmila Poljanec je bila razgledana ženska. Vse življenje je veliko brala in preko časopisa vneto zasledovala javno življenje slovenskega naroda; precej je tudi potovala. Skoraj vsake počitnice je preživela na Dunaju in se že v času svojega študija na dunajski univerzi družila s Francetom Kidričem, z Ivanom Prijateljem, s slikarjem Veselom, Keleminom, Šmalcem ... Na potovanju v Carigrad preko Beograda in Sofije se je v družbi slikarja Vesela navduševala za jugoslovansko federacijo. Najrajši je pa potovala sama. Poleg južne domovine si je ogledala še Pariz, Prago, nekajkrat je obiskala tudi glasbene prireditve v Salzburgu. Prijateljela je pa tudi z nekaterimi vidnimi slovenskimi literati: z Antonom Aškercem, s Cvetkom Golarjem in Kristino Šulerjevo.

Svoje pesmi je objavljala v več listih: v Domu in Svetu, pod psevdonimoma Posavska in Ljudmila (1998–1902), ter istočasno v Slovenki (prvi slovenski ženski časopis, ki ga je takrat urejala Marica Bertol) pod psevdonimi X, Y, Zagorska in Bogomila. V letih 1902–1905 je objavljala pesmi v Slovanu pod psevdonimom M. P. Nataša. Nekaj malega je poslala tudi za list Domači prijatelj (družinski list, v zabavo in pouk; mesečnik za odjemalce Vydrove tovarne hranil; izhajal je v Pragi v letih 1903–1914; urednica je bila pisateljica Zofka Kveder). Dom in svet ji je ugajal čedalje manj, zato je med leti 1903–1909 objavljala v Ljubljanskem zvonu, čigar urednika sta bila Anton Aškerc in Fr. Zbašnik, ki sta Ljudmilo vzpodbujala in ji dajala nasvete.

Leta 1906 je pri L. Schwentnerju izdala svojo edino pesniško zbirko Poezije. Leta 1923 je izdala še drobno knjigo Pot k domu (mladinsko božično igro s petjem in deklamacijami, ki so jo uprizorili v raznih krajih). Izdala je še mladinska dela: Zmeraj radostni veseli, Na domačem dvorišču, Naše domače živali, Knjiga s podobami za mladino (Maribor, 1926). Zbirko pesmi Orač na topoli je napisala leta 1927. Njeno zadnje delo je igrlica Mati, ki jo sestavljajo tri lirsko-dramatske slike, ki jih je uglasbil takratni znani slovenski glasbenik Vasilij Mirk (Maribor, 1930), uprizorili pa so jih celo v mariborskem gledališču. Lotila se je tudi dramatizacije Krsta pri Savici (rokopis). (Ska 1987, št. 23, str. 11 in št. 25, str. 9)

Nekaj njenih pesmi je tudi ponarodelo: Ko so fantje proti vasi šli, Tam na vrtni gredi.

L. Poljanec je ena izmed treh najpomembnejših pesnic izpred 1. svetovne vojne. Vse tri, Vida Jeraj, Kristina Šuler in L. Poljanec, so bile učiteljice, vse tri so se pojavile konec 90. let 19. stol. s svojimi pesmimi v revijah in časopisih; vse tri so predvsem podpirale prvi ženski časopis Slovenka in se na prelomu stoletja svojevrstno razvile. Po 1. svetovni vojni so v javnosti skoraj povsem umolknile, pesniško pa snovale naprej.

M. Govekar (Slovenska žena, 1926):

»Pesmi Poljančeve so pesmi ženske. Zato morda moški ne morejo prodreti v njihovo globino. Najbrž se sploh niso mudili pri njih, češ, kaj more napisati lepega – ženska! Jaz pa sem prepričana, da bo vsaka ženska občutila resnično doživetje Ljudmiline pesmi. Izvzete so seveda tiste ženske, ki so že tako moderne, da ne priznavajo več svojih pristno ženskih čustev.«

1.2.3 Dr. Josip Freuensfeld

Josip Freuensfeld se je rodil 27. 5. 1861 v Rádinskem Vrhu pri Kapeli pri Radencih (Rádinci je staro ljudsko ime za Radence.). Oče mu je bil takrat učitelj pri Kapeli (mati gospodinja), v Radenskem Vrhu pa je imel hišo in posestvo, ki ga je dobil s Frančiško, Josipovo materjo, sestro znanega ljutomerskega župnika dr. Antona Klemenčiča. Leta 1864 se je njegov oče preselil z družino vred v Veržej ob zeleni Muri. Tu je preživel mladi, živahni in nadarjeni Josip prva leta svoje mladosti.

Potem ko se je družina l. 1864 preselila v Veržej, se je mladi Freuensfeld najprej šolal v očetovi enorazredni ljudski šoli, potem pa v ljutomerski realki. Leta 1876 je vstopil v mariborsko učiteljsišče in ga leta 1880 končal.

Fotografija št. 3: Josip Freuensfeld

To je bila podlaga, da je lahko nastopil mesto začasnega učitelja v Svetinjah pri Ormožu, kjer je bila šola enorazrednica, zato je bil obenem šolski vodja. Nato je (l. 1883) postal stalni podučitelj v Ljutomeru. Tukaj je dobilo

njegovo življenje neko novo obliko, njegov duh je lahko razmahnil svoja krila. Pričela se je doba plodovitega delovanja za mladino in narod. V svojem hrepenenju po višji izobrazbi in strokovnem izpopolnjevanju je delal in se učil kot samouk od ranega jutra pozno v noč. V šol. letih 1887/88 in 1890/91 je na Dunaju študiral pedagogiko, zgodovino in geografijo, poslušal pa je tudi predavanja iz slovenščine in nemščine.

Njegovo najbolj znano delo je pesniška zbirka ZVEZDE UGAŠAJO (1905). Zbirko pesmi sestavljajo štirje cikli ali poglavja: V valovih življenja, Domovini, Mati, Balade in romance.

Tkanje Freuensfeldove pesniške niti spletajo tri glavne niti: ljubezen, bivanje, domovina. V ljubezenskih pesmih piše o ljubezenskem spogledovanju in ljubezenski idili, pa tudi o ljubezenskem slovesu in odpovedi ljubezni, dekletu, čeprav v srcu še zmeraj ljubi. Spomin na ljubezen ga tolaži, ohranja pri življenju in mu pomaga, da ne obupa. Nekatere ljubezenske pesmi so torej bolj otožne, polne čustev, spet druge pa lahkotnejše in vedrejšje.

V svojih pesmih razmišlja tudi o bivanju, smislu bivanja, življenja, o minljivosti vsega, o mladostni vznemirjenosti, pričakovanju, hrepenenju in upanju, življenjskem razočaranju, izgubi mladostnih idealov, o koncu življenjske radosti, izgubi upanja, bolečini, nemirnem srcu, vendar kljub vsemu vztraja. V svojih pesmih razkriva svoj romantičen in pesimističen pogled na svet, saj obsoja družbo, v kateri pogreša srce in vrednote (podobno kot Prešeren). Pritožuje se nad usodo, ki mu ni naklonjena, toži nad nesrečno usodo.

Pogosto opiše tudi svoje razpoloženje s pomočjo vtisov iz narave (Jutro). Veliko manj pesmi pa nameni domovinski temi. V le-teh toži nad žalostno in težko usodo domovine, zato so te

pesmi črnoglede in otožne ter vzbujajo narodno zavednost in rodoljubnost, ljubezen do domovine, domače zemlje, jezika. V eni izmed njih, ki ni tako pesimistična, pa svoj narod poziva, naj ne obupa in kot vizionar napoveduje boljše čase za slovenski narod.

1.2.4 Leopold Stanek

Književnik Leopold Stanek se je rodil 14. 11. 1908 v Boračevi pri Radencih želarju ter kmečkemu obrtniku (kolarju) Antonu in Mariji, rojeni Kavčič, v kmečki in obrtniški družini.

Kot tipični slovenski kmečki sin tistega časa se je moral samostojno prebijati po strmi poti do izobrazbe. Obiskoval je gimnazijo v Mariboru. Ker ni hotel »storiti dobro«, kot se je reklo včasih oz. ni hotel v semenišče, pride v času študija do spora z domačimi. Po osnovni šoli na Kapeli je obiskoval klasično gimnazijo (1919–27; maturiral 1927) v Mariboru. V Ljubljani je od 1927 študiral germanistiko (diplomiral 1931).

Fotografija št. 4: Leopold Stanek

Pogosto je živel v revščini. Lačna študentska usta so mu pustila posledice, kmalu po končanem šolanju je namreč zbolel za jetiko (v tistem času je bila to še zelo nevarna bolezen). Posledice boleznij je nosil vse življenje. Ker se je odtujil od doma, je zelo trpel in se je čutil krivega pred materjo. V mestu se je vedno počutil kot tujec. Vleklo ga nazaj, k rodni vasi, k zemlji, h kmečkim opravilom.

Do upokojitve je bil gimnazijski profesor. Zaradi boleznij je bil nekaj časa zaposlen v upravni službi na ministrstvu za prosveto (šolstvo). Med 2. svetovno vojno je aktivno sodeloval z Osvobodilno fronto. Od l. 1962 pa vse do smrti je bil sodelavec pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti pri pripravah Slovarja slovenskega knjižnega jezika na Inštitutu za slov. jezik pri SAZU.

Njegovo literarno ustvarjanje se je začelo že v dijaških letih, ko je začel objavljati pesmi že kot gimnazijec v Mariboru (v dijaških listih, nato pa v Mladiki, Kocbekovem Dejanju, Domu in svetu ...) Dolga leta je sodeloval z Mohorjevo družbo in objavljala pesmi v njenem koledarju (od l. 1941 in še zlasti po vojni, ko mu je bilo javno nastopanje oteženo).

Poleg poezije je pisal tudi publicistična dela (knjižne in gledališke ocene, kritike in nasvete mladim literatom v časopisih, revijah) in pripovedno prozo ter strokovne članke). Zanimal se je tudi za etnografijo (veda o materialni, družbeni in duhovni kulturi posameznega naroda) in pisal članke o ljudskih običajih v Pomurju (Prleška bratva, Koranti, Vüzen, Jürjovo). Pesmi s planinskimi motivi objavljala v Planinskem vestniku. V revijah in časopisih je objavljala prevode nemških in avstrijskih pesnikov – Goetheja, Heineja, Dehmila itd. ter drugih

pesnikov. Svoja dela je objavljaval pred 2. svet. vojno in po njej. Med vojno je prekršil kulturni molk, ker je objavil dve pesmi.

V knjižni obliki je izšla le zbirčica otroških pesmi *Iz lepih starih dni* (1941), njegova prva pesniška zbirka za odrasle *Pesmi* pa je izšla po njegovi smrti (l. 2000). Nekatere njegove pesmi so delno napisane v prleškem narečju. V svojih pesmih piše o: naravi in letnih časih, navezanosti na prleško zemljo, prleškem življenju, domotožju po otroštvu, mladosti in domačiji (ki so zanj nekaj najlepšega), materi in očetu, lepemkmečkem življenju, ljubezni, socialnih krivicah, narodu, vojni in njenih grozotah ter smrti.

»Da sem bil rojen v Slovenskih goricah in da sem preživel vsaj otroško dobo neprekinjeno na kmetih, cenim za največjo bogastvo. To bogastvo je neizčrpno, kot je le sama plodna prst, ki večno, vsako leto znova, rodi. To je moj in slehernega poštenega izobraženca slovenski ponos!

Vse, kar je lepega in dobrega v meni, mi je dala rodna vas; izobrazba in okolje mesta sta mi dala samo – spoznanje in zavest tega bogastva in ponosa!«

(Leopold Stanek, zapisal tik pred začetkom 2. svetovne vojne)

1.2.5 Jakob Missia

Kardinal Jakob Missia se je rodil 30. 6. 1838 v Hrastju Moti pri Radencih, umrl pa 24. 3. 1902 v Gorici na Primorskem. Bil je prvi kardinal slovenskega rodu; njegov vzdevek je bil »škrlatni princ«. Prvotno se najbrž pisal Mislej (kasneje so namreč pri prepisih spremenili njegov slovenski priimek v latinskega, kar bi lahko komu dalo vtis, da gre za italijanskega kardinala). Njegovi domačiji v Hrastju Moti se je reklo »pri Mislovih«.

Fotografija št. 5: Jakob Missia

Ta slavni Prlek se je torej rodil v kmečki družini v Hrastju Moti kot eden izmed enajstih otrok (pri življenju jih je ostalo pet). Ker je zgodaj izgubil očeta, je zanj po očetovi smrti skrbel brat Anton, ki je tudi postal duhovnik.

Jakob Missia je študiral v Rimu. Leta 1884, ko je bil star 63 let, je postal ljubljanski knezoškof. Bolj kot njegovi prleški rojaki ga častijo na Goriškem, kjer je bil od l. 1898 pa do svoje smrti nadškof in metropolit – vodja nadškofije. Bil je eden najbolj cenjenih škofov v tedanji Avstriji, zato je užival tudi zaupanje cesarja Franca Jožefa I. Leta 1899 je postal kardinal v Rimu (to je cerkveni dostojanstvenik na pomembnem položaju v Cerkvi). Imenoval

ga je papež Leon XIII. Bil je ljubljenelec avstrijskega cesarja, zato je imel velike možnosti, da bi postal prvi papež slovenskega porekla, če bi dočakal konklave oz. volitve papeža, a je umrl pred papežem Leonom XIII), in sicer 24. 3. 1902 v Gorici na Primorskem. Pokopan je v romarski cerkvi na Sveti Gori (oz. Skalnici) nad Novo Gorico.

Jakob Missia je bil vsestransko izobražen, svetovljan (široko svetovno razgledan), uglajen in prijazen človek, s srčno kulturo, saj ni nikdar govoril o slabostih bližnjih. Bil je harmonična osebnost.

1.3 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE

Za sodelovanje na letošnjem festivalu smo se odločili zaradi zelo dobre lanskoletne izkušnje, ko smo na festivalu sodelovali prvič in smo se odločili, da bomo sodelovali tudi v prihodnje. Turističnega krožka sicer pri nas nimamo, smo pa ideje posredovali mentorjem in tako smo se začeli dobivati mesečno, nato pa že tedensko. Ker se je lansko šolsko leto naša šola poimenovala po Kajetanu Koviču, je letošnja tema festivala Turizmu pomaga lastna glava več kot primerna. Naloga je razdeljena na tri dele. V prvem delu raziskovalne naloge smo podali geografski in zgodovinski oris kraja. Drugi del naloge je namenjen raziskovanju, kjer je predstavljen turistični proizvod in njegove aktivnosti, načini promocije in trženja ter finančni načrt. V tretjem delu naše raziskovalne naloge smo zapisali ugotovitve in povzeli dejstva.

1.4 UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI IZDELAVI NALOGE IN OPREDELITEV VIROV, UPORABLJENIH V TURISTIČNI NALOGI

Naloga je nastala na podlagi raziskovanja in analiziranja številni pisnih virov, virov na svetovnem spletu, v pomoč so nam bili tudi pogovori s sošolci, učenci naše šole, starši, starimi starši in učitelji.

2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.1 RAZČLENITEV PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.1.1 Ključne informacije o turističnem proizvodu

KDAJ?	21. 10. 2018
KAJ?	Enodnevni pohod – Kulturna pot
KJE?	Radenci z okolico
KDO?	Za mladino in odrasle
CENA?	brezplačno, promocija kulturne dediščine kraja
ORGANIZATOR?	OŠ Kajetana Koviča Radenci
NAČIN PRIJAVE?	Na spletni naslov: kulturnapot_radenci@gmail.com

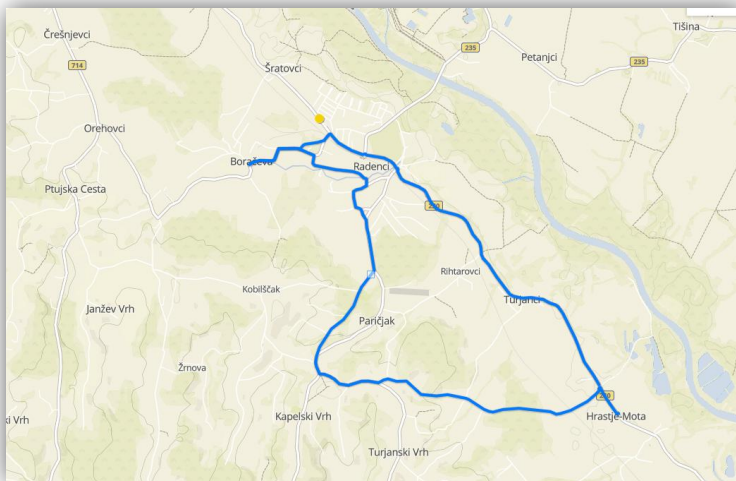
2.1.3 Potek aktivnosti

Predviden potek načrtovanih aktivnosti

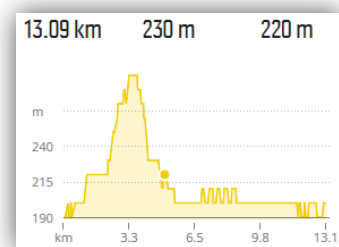
Ura	
8.30–9.00	Zbiranje pohodnikov ob Kovičevi domačiji v Hrastju Moti pri Radencih
9.00–9.30	Kratka predstavitev življenja in dela Kajetana Koviča
9.30–10.00	Kratek sprehod do rojstne hiše Jakoba Missie ter predstavitev njegovega življenja in dela
10.00–11.00	Pohod na Kapelo
11.00–11.30	Malica (pri preši)
11.30–11.45	Pohod do cerkve sv. Marije Magdalene in OŠ Kapela
11.45–12.15	Kratek kulturni program (predstavitev kraja ter življenja in dela pesnice in učiteljice Ljudmile Poljanec)
12.15–13.00	Pohod do Belakove zidanice na Radenskem Vrhu
13.00–13.45	Degustacija prleških vin in prleške gibanice ob nastopu ljudskih pevcev in godcev ter kratka predstavitev življenja in dela pesnika in učitelja Josipa Freuensfelda
13.45–14.30	Pohod do kapelice v Boračevi pri Radencih
14.30–15.15	Kratka predstavitev znamenitosti kraja ter življenja in dela učitelja in pesnika Leopolda Staneka
15.45–16.15	Vožnja s turističnim vlakcem do izhodiščne točke pohoda v Hrastju-Moti

»Ka je tan« - popotovanje po kulturni dediščini našega kraja**Zahtevnost:** lahka, neoznačena pot**Čas hoje z ogledi:** okrog 7 ur (celodnevni pohod)**Smer poti:** Hrastje-Mota–Kapelski Vrh–Radenski Vrh–Boračeva–Hrastje Mota**Izhodišče:** Hrastje-Mota (domačija Kajetana Koviča)**Opis poti**

V okolici Radencev, v bližnjih vaseh in na sosednjih gričih, so luč sveta zagledali mnogi znameniti rojaki – literati in kulturniki, ki so bili v teh krajih rojeni ali so tu nekaj časa živeli in skrbeli za obstoj slovenskega jezika, vzbujanje narodne zavesti in širjenje srčne kulture in narodne omike vseh Slovencev: Kajetan Kovič (Hrastje Mota), Jakob Missia (Hrastje Mota), Ljudmila Poljanec - Nataša (Kapelski Vrh), Josip Freuensfeld - Radinski (Radenski Vrh) in Leopold Stanek (Boračeva). Njihove rojstne hiše, domačije ali spominske plošče povezuje 13-km dolga nezahtevna pot kulturne dediščine, ki vodi mimo reke Mure, slatinskih vrelic, vinorodnih gričev in zdraviliškega kraja Radenci.

Zemljevid št. 1: Opis poti

Slika št. 1: Višinska razlika poti

Pot naše kulturne dediščine se začne v Hrastju-Moti, na domačiji matere Kajetana Koviča. Eden izmed učencev se predstavi z dramsko vlogo Kajetana Koviča in označi njegovo življenje in delo. Prav tako učenci preberejo nekaj avtorskih pesmi, ki so nastale po branju Kovičeve poezije. Vpreteklosti so imeli pomembno vlogo pri razvijanju narodne zavesti tudi predstavniki Cerkve, med njimi je bil tudi prvi slovenski kardinal Jakob Missia, čigar rojstna

hiša se nahaja v neposredni bližini izhodiščne točke. Pohodniki si lahko ogledajo njegovo rojstno hišo s spominskim obeležjem. Zapustimo ravninski predel in se podamo na Kapelo, najvišjo točko v naši občini. Med potjo prihaja do izraza raznolikost pokrajine, ki premore precej ostankov kulturne in naravne dediščine. Ustavimo se ob obnovljeni, nekdanji viničarski hiši, kjer si lahko ogledamo tudi »prešo«, kar je pogovorni izraz za stiskalnico grozdja. Za dobro voljo med okrepčilom (domač kruh, prleška tünka, zaseka, čebula...) poskrbijo člani šolske folklorne skupine, ki že nekaj let pridno bogatijo kulturne prireditve v naši občini. Najvišja točka v naši občini je cerkev sv. Marije Magdalene, kulturni spomenik iz prve polovice 19. st, vreden ogleda. Ob lepem vremenu je z razgledne točke (Kapelški Vrh, nadmorska višina 312 metrov) vidnih 45 okoliških cerkva, pogled pa seže vse do Blatnega jezera in Jeruzalema v Prlekiji ter celo do Pohorja. Ponuja pogled vse do Boča, Donačke gore in vsega kar je vmes, proti vzhodu pa se razlije pogled proti ravnici onkraj Mure. Le streljaj je oddaljena druga šola v naši občini, s spominsko ploščo, posvečeno pesnici Ljudmili Poljanec; na ploščadi pred spominsko ploščo učenci predstavijo življenje in delo ljudske pesnice in učiteljice Ljudmile Poljanec, ki je službovala v tem kraju in je pokopana na tukajšnjem pokopališču. Številnim vinogradom pritičejo tudi zidanice in ena izmed njih je priljubljena Belakova zidanica na Radenskem Vrh, kjer je možna degustacija prleških vin, gibanice in priložnost, da se spregovori o naslednjem pomembnem rojaku pesniku in učitelju Josipu Freuensfeldu. Končno nas pot med vinogradi popelje med slatinske vrelce, in sicer do kapelice v Boračevi, v eni izmed najstarejših vasi v občini. Kraj ni znan samo po mineralni vodi, ki se tako harmonično dopolnjuje v radenski špricar, ampak tudi po sledih in delu, ki jih je zapustil učitelj in pesnik Leopold Stanek. Da pa ne bi samo hodili, si bomo preostanek poti do izhodiščne točke ogledali skozi okna turističnega vlakca, ki sicer vsako soboto brezplačno vozi turiste po okoliških krajih.

Zanimivosti na poti:

Domačija sorodnikov Kajetana Koviča, Hrastje-Mota

Fotografija št 6. : Domačija sorodnikov Kajetana Koviča

Rojstna hiša Jakoba Missija, Hrastje Mota

*(Hiša št. 35 – Hrastje Mota;
Memorialna dediščina, dom pomembne osebnosti
s spominsko ploščo;
V pritlični hiši se je l. 1838 rodil dr. Jakob
Missia, prvi slovenski kardinal;
Izvir iz druge četrtine 20. stol., 1934; leži ob
glavni cesti Radenci – Ljutomer.)*

Fotografija št. 7 : Rojstna hiša Jakoba Missia

Kapela v središču vasi – Hrastje Mota

*(Neogotska kapela z zvonikom iz okoli 1900 ima trikotno čelo in stavbno pohištvo za verouk;
Nastala na prelomu 19. in 20. tol;
Stoji v središču vasi, zahodno od ceste Radenci – Ljutomer.)*

Kapelica nasproti gasilskega doma – Hrastje Mota

*(Kapelica iz prve polovice 20. stol. ima polkrožen apsidalni zaključek in masiven zvonik.
Fasada je nerazčlenjena. Streha in stolp sta krita s pločevino;
Stoji severno od ceste Radenci – Ljutomer, nasproti gasilskega doma v Hrastje Moti.)*

Pri preši na Kapeli

(Osrednji prostor dogajanj in prireditev tako TD Klopotec Kapela kot Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Kapela;Paričjak 21. Po obnovi, ki se je pričela 2001. leta, tam najdemo obnovljeno vinogradniško prešo, lesen vinski sod (prostornina 6100 litrov, potomko najstarejše vinske trte iz Maribora, tipični štajerski klopotec in kužno znamenje; postavljeno je bilo okoli leta 1680 (v 17. stol.), ko se je po teh krajih širil kuga.

Fotografija št.8 : Pri preši na Kapeli

Sama kužna znamenja so si med seboj zelo podobna in ponekod so ob njih še vidne gomile. Obnovljeno je bilo v mesecu juliju 2002. Restavratorska dela je opravil akademski kipar Mitja Stanek, gradbena dela pa podjetje Inglar d.o.o., Jožeta Tivadarja.

Prav pri preši se pričinja priljubljena turistična pot-Atilova pot. V teh krajih je namreč še zmeraj živa legenda o hunskem kralju Atili, ki je bival na Kapeli, natančneje v Kocjanu.)

Spominska plošča Ljudmili Poljanec na OŠ Kapela, Kapelski Vrh

(Rojstna hiša Ljudmile poljanec v bližini Župnišča Kapela je danes zapuščena. V njej je pesnica živela in delovala od leta 1874 do 1948)

Vinska klet Kapela, Kapelski Vrh

(Vinska klet Kapela je prva okrogla vinska klet v Sloveniji, zgrajena 1959;

Vinogradniška in vinarska tradicija kraja sega že v leto 1300.)

Fotografija št. 9: Vinska klet Kapela

Cerkev sv. Marije Magdalene na Kapelskem Vrh

(med leti 1823 in 1824 jo je dal zgraditi Martin Kavčič, duhovnik iz Rihtarovec;

1832 je nastala slika za glavni oltar sv. Marije Magdalene, izdelala jo je umetnica Krescencija Stadler v Monakovem, prinesel pa jo je sekovski škof Roman Sebastijan, ki je leta 1835 posvetil novo cerkev;

1885 jo je poslikal Jakob Brollo; 2002 so bile postavljene nove orgle.)

Fotografija št. 10 : Cerkev sv. Marije Magdalene

Vinotoč Belak

(Vinotoč je obnovljena, 400 let stara, zidanica, kjer si lahko ogledamo eno večjih lesenih preš v Sloveniji.)

Fotografija št. 11: Vinotoč Belak

Kapelica v središču vasi – Boračeva

(Neoklasicistično kapelico z zvonikom iz l. 1874 členijo pilastri, podstrešni venec in trikotno čelo; Izhaja iz tretje četrtina 19. stol; Stoji v središču vasi med divjima kostanjema, zahodno od ceste Boračeva – Radenci.)

Fotografija št. 12 : Kapelica v Boračevi

Znamenje ob cesti – Boračeva

(Znamenje iz 19. stol. je povsem brez profilacije. Večja niša ob cesti in dve manjši sta poslikani. Znamenje pokriva dvokapnica za bobrovcem.)

Fotografija št. 13 : Znamenje ob cesti v Boračevi

Gomilno grobišče – Boračeva

(Dve nepoškodovani gomili iz rimskega ali starejšega obdobja. Višini gomil sta 0,6 in 0,7m, premera pa 11 in 14,5 m. Prazgodovina, rimska doba.)

Turistične informacije:**Zavod za turizem in šport Radenci**

Radgonska cesta 10, 9252 Radenci

T: 02 565 1889

E: zavod.radenci@sio1.net

TIC ZAVODA ZA TURIZEM IN ŠPORT RADENCI

Radgonska cesta 27

9252 Radenci

T: 02565 1889 E: info@ztsradenci.si

3 TRŽENJE PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Objava vabila v Radenskem glasniku	Vabilo bomo objavili v Radenskem glasniku, podrobneje bomo predstavili program ter namen samega turističnega proizvoda.
Objava na spletu	Oglaševanje turističnega proizvoda pot na spletnih straneh: OŠ Kajetana Koviča Radenci, na Facebook strani pod imenom »Ka je tan?« na spletnih portalih, kot so Pomurje (http://www.pomurje.si/), Sobotainfo (http://sobotainfo.com/), Pomurec (http://www.pomurec.com/)
Razpošiljanje vabil turističnim društvom v Sloveniji in obmejnih avstrijskih turističnih društvih	Vabila bomo poslali slovenskim in avstrijskim turističnim društvom

4 PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA

Vsebina	Cena	Plačnik stroškov
Priprava in tiskanje zloženek	20 €	OŠ Kajetana Koviča Radenci
Prleška malica za pohodnike	500 €	Občina Radenci in Turistično društvo Klopotec Kapela in Turistično društvo Radenci
Priprava in izdelava spominčkov za pohodnike	breplačno	OŠ Kajetana Koviča Radenci
Nastop folklorne skupine OŠ Kajetana Koviča Radenci	brezplačno	OŠ Kajetana Koviča Radenci
Nastop ljudskih pevcev	brezplačno	Ljudski pevci
Degustacija prleških vin in prleške gibanice	250 €	Občina Radenci Turistično društvo Klopotec Kapela
Vožnja s turističnim vlakcem	150 €	Zavod za turizem in šport Radenci
Šivanje kostumov za učence – dramaturgije znanih rojakov	150 €	Občina Radenci

5 ZAKLJUČEK

Narava nam je namenila čudovit košček zemlje, za katerega smo se obvezali, da ga bomo ohranili zanamcem. Radenci z okolico imajo namreč bogato naravno in kulturno dediščino. Ti kraji so dolgo časa veljali za središče zdraviliškega turizma, izvirov mineralne in termalne vode, vinskega turizma in neokrnjene pokrajine ob reki Muri. Prav zaradi tega želimo bogastvo naših krajev približati čim večjemu številu ljudi. Ker brez kulture in jezika ni naroda, smo se odločili, da izpostavimo ravno kulturno dediščino naših krajev. Tako smo zasnovali pot kulturne dediščine, ki je za obiskovalce brezplačna, čeprav jim nudi neprecenljivo doživetje, ki zajema skrb za zdravje, duha in nepozabne spomine. S tem dokazujemo, da smo se iz zgodovine nekaj naučili.

6 LITERATURA IN VIRI

- Fujs Metka, Radenci in Radenska v zgodovini, v: Časopis poslovne skupine Sava, 5 (2004).
- Kovačič Franc, Ljutomer. Zgodovina trga in sreza, Zgodovinsko društvo, Maribor 1926.
- Kovič Kajetan, Zgodba o Radenski, Radenska, Radenci 2001.
- Perko Drago... [et al.], Slovenija, pokrajine in ljudje, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Rajšp Vinko, Glavni podatki o posameznih taborih, v: Taborsko gibanje na Slovenskem, Ljubljana, Ljutomer 1981.
- Stanek, L., 2000: *Pesmi*. Celje: Mohorjeva družba.
- Freuensfeld, Josip, 1905: *Zvezde ugašajo*. Sv. Andraž v Slovenskih goricah: samozaložba – Fran Cvetko.
- Freuensfeld, J., 1979: *Zdravilno jabolko: slovenska ljudska pravljica*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Poljanec, L., 1905: *Poezije*. Ljubljana: L. Schwentner, 1906.
- F. Zadavec: *Slovenska književnost II*. DZS. Ljubljana 1999.
- F. Ksaver Lukman: *Slovenski biografski leksikon*. Urejuje F. Ksaver Lukman. Peti zvezek. Ljubljana 1933. 437.
- M. Govekar: *Slovenke in slovensko slovstvo*. Slovenska žena (1926). 9–94.
- M. Boršnik: *Ljudmila Poljanec*. Naša žena V/10 (1948). 28–285.
- J. Tominšek: *Ljudmila Poljanec Nataša*. *Poezije*. Književne novosti. LZ XXVI. (1906). Ljubljana. 505–507.
- E. Lampe: *Ljudmila Poljanec*. *Poezije*. DS (1906). Ljubljana. 44–442.
- Ljudmila Poljanec Nataša*. Projektna naloga učencev 7. razreda OŠ Kapela pod vodstvom mentorice in prof. Živane Safran: Januar 1997.
- Kovič, K., 2006: *Zgodnje zgodbe*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Žunec, B., 2008: *Karizmatični Prleki iz istega kraja*. Večer, št. 143 (21. jun. 2008), str. 54.
- Josip Freuensfeld* (<http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi192724/>)
- Jakob Missia* (https://sl.wikipedia.org/wiki/Jakob_Missia)
- Jakob Missia* (<http://revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/27-obletnica-meseca/1721-jakob-missia>)

Kardinal dr. Jakob Missia (Slovenec – političen list za slovenski narod)
(file:///C:/Users/GMG/Downloads/Slovenec_URN_NBN_SI_doc-MK3WNQKI.pdf)

Kardinal Missia – kardinal Rode (Politična programa slovenskih kardinalov)
(http://www.mladina.si/94877/kardinal-missia-kardinal-rode/)

Kulturne znamenitosti kraja Radenci (http://www.turisticondrustvo-radenci.si/predstavitev_kult_znam.htm)

Viri fotografij:

Fotografija št. 1 <http://www.sazu.si/uploads/pics/57ee1e0bc23371144545f64b/Kovi%C4%8D-1.jpg>

Fotografija št. 2 <http://www.sazu.si/uploads/pics/57ee1e0bc23371144545f64b/Kovi%C4%8D-1.jpg>

Fotografija št. 3 http://www.slovenska-biografija.si/static/osebe/sbi192724_Freuensfeld_Josip.jpg

Fotografija št. 4 zasebni arhiv

Fotografija št. 5 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e0/Jakob_Missia.jpg/260px-Jakob_Missia.jpg

Fotografija št. 6 https://www.prlekija-on.net/uploaded/2016_06/domacija-v-hrastju-moti_26397282114.jpg

Fotografija št. 7 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8f/Jakob_Missia%27s_birth_house_02.JPG/250px-Jakob_Missia%27s_birth_house_02.JPG

Fotografija št. 8 [http://hiking-biking.eu/images/temp/-hiking-ang-biking-atilova-pot-\(2\).jpg](http://hiking-biking.eu/images/temp/-hiking-ang-biking-atilova-pot-(2).jpg)

Fotografija št. 9 http://www.delo.si/assets/media/picture/20160114/670x420_Kapel%20klet%2012jan16%20004.jpg?rev=1

Fotografija št. 10 <http://static.panoramio.com/photos/original/73943758.jpg>

Fotografija št. 11 http://www.ztsradenci.si/kiosk/media/k2/items/cache/83c2446a0896df0a1f4af01c940ae1d9_L.jpg

Fotografija št. 12 http://www.zupnija-radenci.com/nov_radenci/sites/default/files/pages/slike-stalne-

vsebine/img_4080_0.jpg

Fotografija št. 13 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/17/Bora%C4%8Deva_-_Znamenje_ob_cesti.JPG/360px-Bora%C4%8Deva_-_Znamenje_ob_cesti.JPG

NAČRT PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI

Na turistični tržnici se bomo predstavili s kostumiranimi liki, saj bodo učenci znamenite literate – znane kulturne osebnosti našega kraja predstavili s pomočjo kostumov in dramatizacije. Ob tem bodo obiskovalcem odgovarjali na morebitna vprašanja, ki se bodo navezovala na poznavanje kulturne dediščine našega kraja in zlasti na poznavanje »njihovih« kulturnih dosežkov, odlomkov iz njihovih najbolj znanih literarnih oz. književnih del ... Prav tako bomo obiskovalcem delili zloženske in spominke oz. promocijski material za udeležitev pohoda po poteh kulturne dediščine našega kraja – »Ka je tan?« – popotovanje po kulturni dediščini našega kraja«.